

ЗНАЊЕ ИСПРЕД ЗАКОНА

Наш Закон о средствима за заштиту биља је у неким сегментима бољи од европских прописа, сматра др Родољуб Живадиновић, и када би се поштовао, пчелари се не би суочавали ни са каквим проблемима. „Међутим, наш проблем је мањак фитосанитарних инспектора, и не ради се довољно на едукацији пољопривредника. Такође, пољопривредници немају довољно развијену свест о значају пчела, док је

у Европи сасвим другачије. Тамо су и те како свесни тога, захвални су пчелама због користи коју им пружају, и сами штите пчеле, закони им углавном и нису потребни. Наравно, несавесних има свуда, али ми смо дефинитивно рекордери. Понављам да је незнање највећи проблем, и да ако ту будемо направили значајан напредак, тек онда ћемо моћи да кажемо да смо проблем заиста решили.“

остављају дугорочне последице, чак и кад се употребљавају дозе званично безбедне по пчеле. Ти хронични ефекти су предмет спора научника и произвођача пестицида последњих година.

„Европска унија је забранила неке инсектициде на одређени број година како би се видело да ли ће се стање код пчела поправити. Од ове године је и наша земља коначно прихватила ту забрану. Генерално, сузбијање штетних инсеката и болести мора се спроводити без убијања пчела. Док су пчеле угрожене, пре свега током цветања воћа, треба користити средства неотровна за пчеле, а после цветања водити рачуна да испод стабла не буде корова који цветају. Закон о средствима за заштиту биља забрањује прскање биља током цветања средствима отровним за пчеле. Претходни Закон о заштити биља дозвољавао је најаву прскања пчеларима 48 сати пре третмана, али тога више нема. Пољопривредник је сада апсолутно одговоран ако отрује пчеле прскањем отровним средствима у цветању, и за то плаћа велику накнаду тоталне штете пчелару, и више од 30.000 динара по кошници.“

НЕИСКРПНИ РЕСУРСИ По Закону казна за третирање инсектицидима у цветању за физичко лице износи од 35.000 до 50.000 динара, за предузетнике од 300.000 до 500.000, а за правна лица од 500.000 до 1.000.000 динара. Међутим, право решење није ни кажњавање ни накнада штете већ свест пољопривред-

ника и пчелара о подизању приноса. Рецимо, у САД воћари чак плаћају опрашивање пчеларима 5–12 долара по кошници (код јагода, вишања, јабука...) до чак 250 долара (код бадема). На Новом Зеланду се опрашивање воћа плаћа и до 150 долара по кошници.

Септембра прошле године СПОС је постигао сагласност с Управом за заштиту биља Министарства пољопривреде да држава мора озбиљно да се ангажује на решавању проблема тровања пчела. Направљен је заједнички акциони план који је до данас у потпуности спро-

ПЧЕЛЕ ПУНЕ БУЏЕТ

Научна истраживања рађена у Великој Британији показала су да једно пчелиње друштво, опрашивањем и очувањем биолошке разноврсности биља на неком подручју, доноси широј друштвеној заједници 1.200 евра годишње. Од тога пчелари добију свега 1,5 до 3 одсто кроз пчелиње производе, а све остало је добит воћара и других пољопривредника.

веден, и тровање у овој години се драстично смањило.

„Наш Савез пчеларских организација Србије такође се активно укључио у оквиру својих ингеренција. Основали смо Одбор за заштиту пчела, који ради на спровођењу споменутог акционог плана, и пружа теренску подршку пчеларима чије су пчеле отроване. Одштампали смо и књигу с упутствима пчеларима како да се изборе с тровањима пчела, али и како да поступе када до тровања дође. Ангажовали смо и адвокатску канцеларију приправну током целе године, која нашим члановима пружа бесплатну правну заштиту, бесплатне правне савете, бесплатне адвокате за заступање на суду, пчелари не плаћају чак ни путне трошкове адвокатима за све спорове који су везани за пчеларство, не само за тровање пчела“, каже Живадиновић.

Уз то, не треба занемарити да природни услови у Србији нису искористићени јер се тренутно користи тек 0,5 процената пчелињих паша. Број пчелара расте, природни ресурси су неисцрпни, тренутно се извози мед у вредности од 7 до 15 милиона евра годишње, с тенденцијом да се за две године утростручи. Пчеларство је данас и најбољи вид самозапошљавања. Живадиновић процењује да би се у наредном периоду у српском пчеларству могло отворити око 6.000 нових радних места, ако не за пуну просечну плату, што могу остварити само професионални пчелари, оно бар као попуњавање дела кућног буџета.

У супротном, тј. када би се дозволило гајење генетски модификованих биљака, не да не би било нових радних места већ би и постојећих 9.600 само међу чланством Савеза пчеларских организација Србије било угрожено. Али прича о значају пчела излази из оквира социјалне политике. Јер пчеле немају алтернативу. Без њих би човечанство почело да се гаси. Ако је веровати Ајнштајну коме се та реченица приписује, надживело би пчеле тек четири године.

И ове године уз Панчевачки џез фестивал

Љубитељи џез музике имаће прилику и ове године да уживају у Панчевачком џез фестивалу који се одржава од 3. до 6. новембра у Културном центру у Панчеву. Компанија НИС подржава ову значајну културну манифестацију у оквиру програма „Заједници заједно“.

На овогодишњем фестивалу учествоваће престижни светски и домаћи џез уметници. НИС традиционално подржава овај музички фестивал са циљем да допринесе развоју и промоцији културних вредности и развоју града Панчева у складу са својим корпоративним слоганом „Будућност на делу“.

Програм „Заједници заједно“ осмишљен је са циљем унапређења квалитета живота и развоја локалних заједница у којима НИС послује. Компанија већ осму годину заредом успешно реализује и подржава друштвено одговорне пројекте у 11 градова и општина: Београд, Нови Сад, Ниш, Чачак, Панчево, Зрењанин, Кикинда, Нови Бечеј, Житиште, Кањижа и Србобран. И ове године, упркос тешкој ситуацији на светском нафтном тржишту, компанија није смањила улагања у локалну заједницу и издвојила је укупно 110,5 милиона динара.